

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta filozofická
Katedra anglistiky a amerikanistiky

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor práce: Kateřina Gálová

Studijní obor: AJOP

Název práce: Figurative Expressions in Fictional Spoken Registers

Akademický rok: 2020/2021

Vedoucí práce: Mgr. Eva Nováková

Oponent práce: PhDr. Petra Huschová, Ph.D.

Kritéria hodnocení		Hodnocení A – B – C – D – E – F
Všeobecná charakteristika	Splnění zásad zpracování práce a naplnění stanoveného cíle	D
	Logická struktura práce	
	Vyváženost teoretické a praktické části	
Teoretická část	Prezentace různých teoretických přístupů k řešenému problému	C
	Kritické posouzení prezentovaných přístupů a zvolení relevantní teoretické základny	
	Zpracování kvalitní teoretické základny pro realizaci praktické části	
Praktická část	Vhodnost zvolené výzkumné metodologie	E
	Aplikace zvolené výzkumné metodologie	
	Relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků	
Práce s odbornou literaturou	Kvalita, množství a relevance zpracované literatury	D
	Kritický přístup ke zdrojům	
Formální stránka	Dodržení doporučených pravidel a norem formální úpravy (směrnice FF UPa, požadavky KAA)	C
	Kvalita vědeckého aparátu, příloh, tabulek a obrázků	
	Dodržení bibliografických norem	
Jazyková úroveň	Gramatická přesnost a komplexnost	C
	Slovní zásoba	
	Koheze a koherence	
	Interpunkce a stylistické aspekty	

Slovní vyjádření k hodnocení bakalářské práce:

Cílem práce je analýza obrazných pojmenování (metafory, personifikace a přirovnání) v dialogích seriálu Červený trpaslík. Teoretická část obsahuje poměrně podrobný, přehledně a logicky strukturovaný výklad o fungování konceptuálních metafor, jejich kategorizaci a principu mapování mezi doménami. Diplomandka adekvátně kombinuje a propojuje informace získané z různých zdrojů a postupuje od obecnějších informací ke konkrétním. Navzdory tomu, že je konceptuální přístup zvolený jako metoda praktické analýzy, prospělo by teoretické části alespoň stručně konfrontovat konceptuální metaforu s „tradičními“ přístupy a zvážit jejich vhodnost/nehodnotu pro klasifikování nalezených příkladů. Takové srovnání by našlo využití např. v kap. 4.2.2, neboť části těla jsou v tradičních přístupech většinou chápány jako zdroj metonymie a synekdochy, nikoli metafor. Větší prostor by si zasloužila také kapitola věnovaná mluvenému projevu a charakteristika fikčních dialogů (kap. 2).

Analýza obrazných pojmenování vychází z reprezentativního, pečlivě roztríděného korpusu. Základní charakteristika korpusu, údaje o počtu výskytů, a především jednoznačně vymezená kritéria pro jejich třídění by se nicméně měly objevit na začátku praktické části. Kromě toho je vhodné na základě použitých zdrojů objasnit jednotlivé metodologické kroky:

- Co odlišuje obrazná pojmenování od doslovných? Obraznost je dobře patrná např. u víceslovného slovesa *save up* (př. 2, MORE IS UP), ale méně už u *advance* z př. (1). Hraje zde roli rozdíl mezi kompozicionálním a idiomatickým významem? Např. u frázového slovesa *shut up, bring sb up* a dalších se předpokládá, že nesou význam jako celek a částice *up* je tu spíš gramatickým prostředkem.
- Jak se tvoří domény pro jednotlivé kategorie metafor, např. SILENCE IS UP – jedná se o pevně stanovený set na základě citované literatury, nebo originální třídění každého analytika?
- Jak rozlišovat mezi originálními, příležitostně tvořenými metaforami (př. 18, 20) a metaforami ustálenými (př. 19)?
- Jak nakládat s příklady, které nelze jednoznačně klasifikovat? Lze např. (34), *sponge for a backbone*, zařadit do domény BODY a př. (35) do domény WAR (za předpokladu, že se mluví o „zbrani“)?

Podobně sporný je pak zdroj metaforického významu u př. (7, 8), kde se nejedná o fyzické „položení těla“ (*lay down*), ale „položení života“ – tj. metaforičnost slovesa je zjevná až ve vztahu k jeho předmětu *their lives*. Totéž se týká personifikace u př. (38, 39), jelikož ROZKVĚT je vlastnost typická pro rostliny, BLÝSKÁNÍ pro neživé entity, nikoli člověka. Další otázky vzbuzuje velký počet nezařazených přirovnání: pokud se jedná o typ metafor (s. 18, 37), bylo by možné tyto příklady třídit podle konceptuálních domén – např. *drain* jako CONTAINER, *float* jako VEHICLE apod.?

Ačkoli je kvalitativní hodnocení v mnoha případech velmi solidní (orientační metafory v kap. 4.1.5 a 4.1.7, zdařile ilustrovaná metaforičnost jídla, lidského těla, zvířat nebo budovy v kap. 4.2.1–5, přirovnání v kap. 4.5.1–6), statistické přehledy zůstávají kvůli nedotažené metodologii sporné.

Po jazykové stránce je práce poměrně dobře zvládnutá, objevují se chyby v interpunkci (čárky před vedlejšími větami) a místy překlady. Výslednému dojmu ale škodí poměrně kostrbaté české resumé, které syntakticky vychází z anglických struktur a funkční větné perspektivy, takže někde zůstává téměř nesrozumitelné („zdroj a cíl na vytvoření této metafor je někdy tak blízce spojen, až je nemožné tyto významy rozdělovat“, s. 45).

Doplňující otázky k obhajobě:

1. Jaká je spojitost mezi obraznými pojmenováními a poetickou funkcí jazyka?
2. Jak v rámci metafory nádob fungují tzv. land areas, visual fields, and actions? Obsahuje korpus příklady těchto metafor?
3. Co odlišuje obrazná pojmenování od doslovných? Jak citované zdroje chápou významy frázových sloves (*save up, shut up, bring up, wake up* apod.)?
4. Jak se tvoří domény pro jednotlivé kategorie metafor, např. SILENCE IS UP – jedná se o pevně stanovený set na základě citované literatury, nebo originální třídění každého analytika? Ilustrujte na příkladu mapování mezi zdrojovou a cílovou doménou.
5. Podle kap. 4.1.7 obsahují dialogy mnoho okazionalismů (originálně použitých frázi). Jak zjišťujeme nebo ověřujeme jejich četnost v každodenní komunikaci? Jak citovaní autoři odlišují příležitostně tvořené metafory od ustálených?

V ý s l e d n á k l a s i f i k a c e * (možnosti klasifikace – A, B, C, D, E, F)	D (velmi dobře minus)
---	---------------------------------

Dne: 17. 8. 2021

Podpis vedoucího práce

.....

* výsledné hodnocení není průměrem dílčích známek